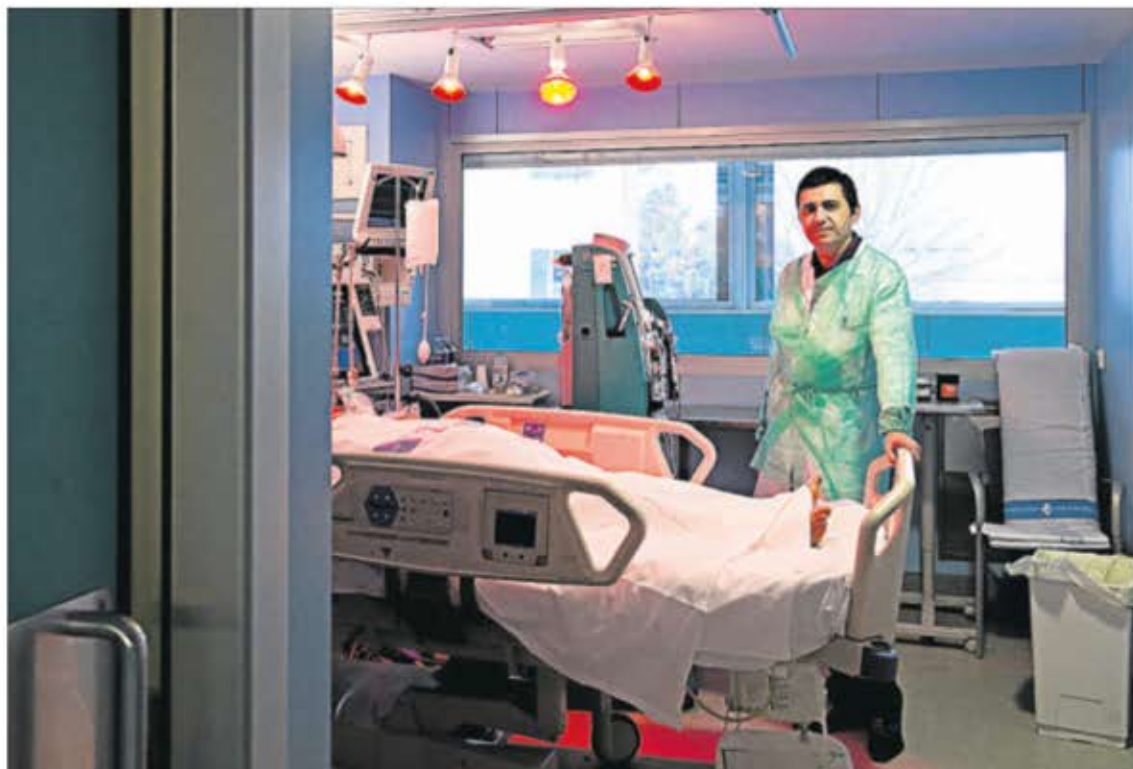

Cremats com la refugiada siriana Manar afronten anys de cirurgia per recuperar pell, múscul i un mínim confort

Atrapats en una cuirassa

ROSER VILALLONA

tiba. A moltes parts del cos no tenen glàndules sebàcies. No regulen la calor o el fred. Tot el seu cos els estreny. Quan mouen el braç, la pell estira el coll i fins i tot la parpella. La seva pell està creuada de bandes de cicatrius contínues. No hi ha dermis", descriu el doctor Barret, director d'aquest compendi d'especialistes, que es va ocupar en un hospital a Essex (Regne Unit) dels soldats cremats en la segona guerra del Golf.

La unitat de Cremats de l'hospital Vall d'Hebron, que dirigeix el cirurgià Joan-Pere Barret, atén cada any un centenar de pacients amb cremades massives, sobretot bombers i víctimes d'accidents. Manar Almustafá (a baix) és la primera víctima de guerra que reben en aquesta unitat

Alhora, els cirurgians plàstics dissenyaran un pla a molt llarg termini. Hauran d'analitzar què atacaran primer, segon, tercer. "És important aquesta planificació, perquè una intervenció pot perjudicar la se-

güent i, sobretot, per no perdre la pell no afectada, que servirà en moltes de les intervencions. No s'han de cremar les naus".

A més de pell artificial, la unitat de cremats utilitza cultius de pell que proporcionen els bancs de teixits, també empelts normals i penjarilles amb múscul i vasos sanguinis que es mouen d'un lloc a un altre del propi cos. O empelten cartillags per reconstruir una orelleta, fol·licles pilosos per refer celles i pestanyes. I fan microcirurgia per reparar músculs i ossos, petites intervencions sobre cicatrius llargues que es tallen en forma de zeta perquè deixi de tibar, un parell de tècniques per refer parpelles... Si la pèrdua de les parpelles no té reparació o té molt afectada el nas i la boca, aquest centre és el pioner en el trasplantament de cara complet, tècnica pensada precisament per a aquests casos extrems.

Perquè, segons l'opinió dels cirurgians, és impossible reconstruir una cara que ha perdut aquesta part central. "Cada pacient és un repte apassionant", reconeix Barret.

Una gran cremada com Manar Almustafá s'enfronta a entre dos i cinc anys d'entrades i sortides a l'hospital, sense comptar la rehabilitació i el tractament del dolor i de la picor, un dels problemes més insidiosos dels cremats. Haurà de passar per moltes cirurgies. I probablement viurà vinculada a l'hospital per tota la vida, "perquè apareixen úlceres, per la tensió contínua de la pell, i molts altres problemes", comenta el cirurgià.

"Manar està prenent ara antibiòtics i ha començat a millorar el dolor, tot i que encara es queixa", explica el seu germà Mohamed. "La setmana que ve torna a ser visitada a l'hospital. Més proves. Per avaluar-la de nou". No hi ha hagut cap problema amb la targeta sanitària. "Ara intentem aconseguir una targeta de transport", diu el seu germà. ●

ANA MACPHERSON
Barcelona

Manar Almustafá és una dels anomenats grans cremats que es tracten a Vall d'Hebron. Un dels pocs hospitals europeus capaços d'aplicar totes les tècniques de reparació i reconstrucció plàstica d'un cos destruït a la capa externa. Manar és la dona siriana a qui una bomba que va esclatar a casa seva va deixar el cos convertit en una cuirassa tensa que no la deixa dormir, menjar, descansar bé i estar mínimament a gust en algun moment del dia. Va passar dos mesos esperant a Melilla que li permetessin creuar a la Península i arribar a Barcelona on viu part de la seva família i on es troba l'hospital que serà la seva

referència setmanal en els propers quatre o cinc anys. "Estic buscant feina", confirma el seu germà Mohamed, amb intenció de seguir aquí fins que la seva germana recuperi tot el possible el seu cos.

Els grans cremats amb percentatges del 80 o el 90% de la seva pell afectada són un club en el qual abunden bombers, víctimes d'accidents laborals -"cada vegada menys, hem millorat molt en seguretat laboral", assegura Joan-Pere Barret, director de la unitat de cremats de Vall d'Hebron-, víctimes de bombes, d'accidents casolans, de trànsit. Quan arriben, tenen per davant anys de treball amb els especialistes. "No és la feina d'un cirurgià plàstic, sinó d'un ampli i divers equip de diferents especialistes". Començant pels rehabilitadors, "que acaben odiant", perquè ells aniran, setmana rere setmana, obligant a moure cada articulació -encara que estigui travada per una rígida cicatriu-, els dits de les mans, els colzes, estirant a poc a poc el coll.

Tot amb l'objectiu que cada una de les desenes de cicatrius que poblen la seva pell guanyin una mica d'elasticitat i per combatre la tendència a contreure's. La rehabilitació d'un gran cremat dura mesos, "però és sorprenent veure com en poques setmanes els pacients recuperen la funcionalitat de les mans o fins i tot poden caminar", explica el doctor.

Una altra peça fonamental de l'equip el formen terapeutes ocupacionals i psicòlegs. "Els pacients expliquen una falta de confort absoluta. Se senten dins d'una cuirassa de cuir en la qual els és impossible sentir-se a gust. Tot

EFE / ARND

LA DADA

Un centenar de grans cremats

■ Cada any es tracten uns 500 pacients en la unitat de cremats de l'hospital de Vall d'Hebron, dels quals entre 80 i 100 són aquests grans cremats que estan entrant i sortint de l'hospital durant diversos anys per ser intervinguts. És un dels pocs equips d'Europa capaç de practicar totes les tècniques quirúrgiques de reparació i rehabilitació d'aquests pacients amb ferides massives.